

پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت براساس انواع چشم‌انداز زمانی و الگوهای روابط موضوعی در دانش‌آموزان

تاریخ دریافت: 1402/9/15 تاریخ پذیرش: 1403/3/20

سیده یاسمن حسینی^۱، زهره رافعی^{۲*}

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: نگرش فرد نسبت به زمان و روابط کودکی وی می‌تواند نقش مهمی در تمایلات رفتاری هنجار، نابهنجار و در نتیجه رفتارهای اعتیادی وی داشته باشد؛ بنابراین هدف از این پژوهش پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت براساس انواع چشم‌انداز زمانی و الگوهای روابط موضوعی بود.

روش: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود و جامعه آماری این پژوهش تمامی دانش‌آموزان دختر دوره اول متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی 1400-1401 بودند که از میان آنها 311 نفر با شیوه نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه پژوهشی انتخاب شدند. داده‌های پژوهش از طریق پرسش‌نامه‌های اعتیاد به اینترنت (یانگ، 1998)، چشم‌انداز زمانی (زیمباردو، 1999) و روابط موضوعی (بل، 1995) جمع‌آوری شدند و با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها نشان داد که از چشم‌اندازهای زمانی، حال لذت‌گرا، گذشته‌گرایی مثبت و آینده‌نگری هدفمند، و از روابط موضوعی خودمحوری توانستند اعتیاد به اینترنت را در دانش‌آموزان دختر به طور معناداری پیش‌بینی کنند. رابطه بین اعتیاد به اینترنت و چشم‌انداز زمانی حال (لذت‌گرا و جبرگرا)، گذشته‌گرایی منفی با اعتیاد به اینترنت، مثبت و معنادار و با سایر چشم‌اندازهای زمانی منفی و معنادار بود. رابطه بین اعتیاد به اینترنت و همه الگوهای روابط موضوعی یعنی خودمحوری، بیگانگی و بی‌کفایتی اجتماعی و دل‌بستگی نایمن نیز مثبت و معنادار بود ($P \leq 0.05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به تأیید نقش چشم‌انداز زمانی و روابط موضوعی در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت افراد، پیشنهاد می‌شود در پیشگیری از اعتیاد به اینترنت به این متغیرها بیشتر توجه شود.

کلمات کلیدی: اعتیاد به اینترنت، روابط موضوعی، چشم‌انداز زمانی، دانش‌آموزان.

1 دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی آزاد، تهران، ایران

2 دانشیار، گروه روانشناسی بالینی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

* نویسنده مسئول: rafezi.zohreh13@gmail.com

Predicting Internet Addiction Through Various Time Perspectives and Object Relations in Students

Received: 2023/12/06

Accepted: 2024/06/09

Seyedeh Yasaman Hosseini¹, Zohreh Rafezi^{2*}

Original Article

Abstract

Introduction: An individual's attitude toward time and their childhood relationships can significantly influence their behaviors, both normal and abnormal, as well as their tendencies toward addiction. This research aims to predict internet addiction by examining various types of time perspectives and patterns of object relations.

Method: This study was descriptive and correlational in nature, focusing on first-year female secondary school students in Tehran during the 2021-2022 academic year. From this population, 311 students were selected as the research sample using convenience sampling. Data were collected through three instruments: the Internet Addiction Questionnaire (Young, 1998), the Time Perspective Inventory (Zimbardo, 1999), and the Object Relations Inventory (Bell, 1995). The data were analyzed using Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis.

Findings: The results of the data analysis indicated that among the different time perspectives, a hedonistic present orientation, a positive past perspective, and a goal-oriented future outlook, along with self-centeredness in object relations, significantly predicted internet addiction among female students. The relationship between internet addiction and both hedonistic and fatalistic present time perspectives, as well as negative past orientation, was found to be positive and significant. Conversely, the relationship with other time perspectives was negative and significant. Additionally, internet addiction showed a positive and significant relationship with all patterns of object relations, including self-centeredness, alienation, social incompetence, and insecure attachment ($P \leq 0.05$).

Conclusion: Given the confirmed role of time perspective and object relations in predicting internet addiction, it is recommended that these variables receive greater attention in the prevention of internet addiction.

Keywords: Internet Addiction, Object Relations, Time Perspective, Students.

1 Master's student in clinical psychology, Azad University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2 Assistant Professor, Department Of Clinical Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

* Corresponding Author: rafezi.zohreh13@gmail.com

مقدمه

طی سالیان اخیر، افزایش قابل توجهی در استفاده جهانی از اینترنت وجود داشته‌است، به طوری‌که این فناوری به بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی روزمره انسان‌ها تبدیل شده‌است (سینگ¹ و همکاران، 2022). فقط تا آوریل 2024، تعداد کاربران اینترنت در سطح جهانی به بیش از 5.2 میلیارد نفر رسید که معادل حدود 65 درصد از جمعیت جهان است. از این تعداد، بیش از 4.8 میلیارد نفر کاربر شبکه‌های اجتماعی بودند. همچنین، تعداد کاربران اینترنت در ایران در ژانویه 2024 به حدود 75 میلیون نفر تخمین زده شده است (استیستا²، 2024). همینطور که از این آمارها پیدا است، جمعیت عظیمی در دنیا از اینترنت استفاده می‌کنند؛ ولی متأسفانه استفاده از اینترنت با وجود مزایای بی‌شمار و تحولات مثبتی که در زمینه ارتباطات ایجاد کرده‌است، عوارض خطرناکی را به همراه دارد. یکی از مخرب‌ترین عوارض آن اعتیاد اینترنتی³ است (بیرامی و همکاران، 1393؛ حامدینیا و همکاران، 1401). به نظر می‌رسد شرایط اپیدمی کرونا و گستردگی استفاده از اینترنت توسط دانش‌آموزان و دانشجویان، سبب فراگیرتر شدن این مسئله در این قشر شده باشد (دانگ و ژانگ⁴، 2020) دانشجویان برای اهدافی همچون استفاده از کتابخانه مجازی، انجام پژوهش‌ها و مطالعات و فعالیت‌های تفریحی به استفاده از اینترنت نیاز دارند و به دلیل سهولت و دسترسی، بیشتر مستعد اعتیاد به اینترنت هستند (نایانیکا و بارمولو⁵، 2015؛ هسیه⁶ و همکاران، 2019؛ ژانگ⁷ و همکاران، 2023). مطالعات اخیر در خصوص اعتیاد دانش‌آموزان به اینترنت نیز مؤید روند رو به افزایش این پدیده در بین دانش‌آموزان است (آیدمیر⁸، 2018). شرایط اپیدمی کرونا نیز به دلیل برگزاری کلاس‌های مدارس به صورت مجازی و انجام تکالیف و برگزاری امتحانات به صورت آنلاین باعث استفاده‌ی بیش از پیش دانش‌آموزان از اینترنت شد که با پیامدهای منفی بسیاری مانند افت عملکرد تحصیلی و اضطراب امتحان دانش‌آموزان همراه است (تمنایی‌فر و همکاران، 1392؛ صدوقی و محمدصالحی، 1396؛ رحمتی، 1397؛ گراوند و نظری، 1401؛ کاس و لویز - فرناندز⁹، 2016).

باتوجه به گستردگی و اهمیت اعتیاد به اینترنت، بررسی عواملی که می‌تواند افراد را مستعد این اختلال کند همواره مورد توجه متخصصان بوده‌است. یکی از عوامل تأثیرگذار و مهم که کمتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته‌است، چشم‌انداز زمان¹⁰ است (زیمباردو¹¹ و بوید¹²، 2008). چشم‌انداز زمانی به جهت‌گیری و نگرش فرد نسبت به زمان اطلاق می‌شود که بر نحوه ادراک فرد در مورد گذشته، حال و آینده تأثیر می‌گذارد و شامل تجربه و تفسیر آنها از زمان در زندگی می‌شود (استولارسکی¹³ و همکاران، 2015؛ زیمباردو و بوید، 1999). این نگرش اغلب روند ناهشیارانه‌ای دارد و باعث پیوند جریان مستمر تجارب شخصی و اجتماعی به مقوله‌های زمانی می‌شود؛ بدین طریق که به این وقایع معنا می‌دهد یا به آن انسجام می‌بخشد. چشم‌انداز زمان باعث شکل دادن اهداف افراد می‌شود و نقش مهمی در شکل دادن رفتارهای آنها دارد (زیمباردو، 1999؛ به نقل از هارفورد¹⁴، 2011، گلستانه و همکاران، 1395)؛ برای مثال از آنجایی که افراد حال‌گرا بر لذت‌ها و نیازهای فوری تمرکز دارند، بیشتر در معرض رفتارهای اعتیادی از جمله اعتیاد به اینترنت هستند زیرا این افراد ممکن است استفاده افراطی از اینترنت را به عنوان یک منبع سریع و آسان برای دسترسی به لذت‌ها و تفریحات تجربه کنند. (

1 Singh

2 statista

3 Internet addiction

4 Dong and Zheng

5Nayanika and Barmola

6 Hsieh

7 Zhang

8 Aydemir

9 Kuss and Lopez-Fernandez

10 Time Perspective

11 Zimbardo

12 Boyd

13 Stolarski

14 Harford

زیمباردو و بوید، 2005). از سوی دیگر، افراد با چشم‌انداز آینده‌نگر به دلیل توجه به پیامدهای بلندمدت، ممکن است از رفتارهای اعتیادی اجتناب کنند و کنترل بیشتری بر استفاده از اینترنت خود داشته باشند (دوکرتی و بریس¹، 2010)

به تازگی، چشم‌انداز زمان در پژوهش‌های بالینی بسیاری به کار رفته است و نتایج آن پژوهش‌ها بیانگر نقش اساسی این مفهوم در حیطه‌هایی مانند اعتیاد و مصرف مواد مخدر، سلامت دندان و ... است (براتی، 1394). برای نمونه شفیع‌خانی و همکارانش (1395) در پژوهش خود نشان دادند که چشم‌انداز زمان عامل مهم و کلیدی در اعتیاد به مصرف مواد است و میان‌گرایی به سوءمصرف مواد مخدر با چشم‌انداز زمانی گذشته‌نگر منفی، حال‌لذت‌طلب و حال‌جبرگرا، رابطه مثبت و با چشم‌انداز زمانی آینده‌نگر رابطه منفی وجود دارد. همچنین فینان² و همکاران (2022) در پژوهش خود روی رابطه اعتیاد و چشم‌انداز زمانی دریافتند احساسات مثبت‌تر نسبت به زمان با استفاده کمتر از مواد مرتبط بود و برعکس، احساسات منفی‌تر نسبت به زمان با استفاده بیشتر از مواد همراه بود. این یافته‌ها به‌ویژه برای شرکت‌کنندگانی که احساسات مثبت و منفی قوی‌تری نسبت به دوره‌های زمانی گذشته و حال داشتند، بیشتر مشهود بود. پژوهش کیانی و براتی (1396) نیز نشان داد که احتمال اعتیاد به اینترنت در افرادی با چشم‌انداز زمانی گذشته‌نگر منفی، حال‌جبرگرا و حال‌لذت‌گرا نسبت به افرادی با چشم‌انداز زمانی آینده‌نگر هدفمند بیشتر است.

از دیگر عوامل مؤثر بر اعتیاد به اینترنت روابط موضوعی است. این متغیر همانند چشم‌انداز زمان بر رفتار افراد اثر قابل توجهی دارد. در نظریه روابط موضوعی فرض بر این است که الگوهای ذهنی روابط کودک به واسطه‌ی تجارب اولیه با مراقبان شکل می‌گیرد و با رشد و تحول پیچیده‌تر می‌شود. این الگوها در سراسر زندگی نسبتاً ثابت باقی می‌مانند. طبق این نظریه مهارت‌های ارتباطی ما ریشه در دلبستگی اولیه ما با والدین، بویژه مادر دارد و بسیاری از آسیب‌ها براساس الگوهای روابط موضوعی درونی شده قابل تبیین است (سیچتی و کوهن³، 2006). روابط موضوعی می‌تواند به صورت الگوهای دلبستگی نایمن⁴، بیگانگی⁵، بی‌کفایتی اجتماعی⁶ و خودمحوری⁷ مشاهده شود. در ایران در خصوص رابطه بین اعتیاد به اینترنت و روابط موضوعی پژوهشی که به صورت همزمان تمامی اشکال آن را مورد بررسی قرار دهد صورت نگرفته است اما پژوهش‌هایی در خصوص رابطه برخی از اشکال آن به صورت مستقیم و غیرمستقیم انجام شده است. برای مثال؛ در پژوهشی نشان داده شد اعتیاد به اینترنت با سبک دلبستگی ایمن رابطه منفی و با سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا و اجتنابی رابطه مثبت دارد (بی‌چنگ⁸ و همکاران، 2005؛ شی و می⁹، 2014). بنابراین افراد وابسته به فضاهای مجازی و اینترنت ممکن است دارای سبک‌های دلبستگی نایمن بوده و در روابط شخصی، هیجانی و اجتماعی خود دچار مشکلاتی باشند (ترووالا¹⁰ و همکاران، 2019). در پژوهشی مرتبط با مهارت‌های اجتماعی نیز نشان داده شده بود که اکثر افرادی که در مهارت‌های اجتماعی مشکل دارند برای رفع این مسئله به استفاده بیش از حد از فضای مجازی پناه می‌برند (هارجی¹¹ و همکاران، 2013؛ ساوسی و آيسان¹²، 2017؛ جوزی و همکاران، 1401). افراد دارای اعتیاد به اینترنت درجات مختلفی از رفتارهای روانی اجتماعی مانند احساس بیگانگی با خود، احساس ضعف و ناتوانی در انجام امور، رفتار ناهنجار اجتماعی، اجتماع‌گریزی، درون‌گرایی و رفتار احساسی را از خود نشان می‌دهند (رزاقی و همکاران، 1396). همان‌طور که بیان شد روابط موضوعی نقش مهمی در شکل‌گیری سبک ارتباطی و رفتاری افراد دارد از این رو می‌تواند در رفتارهای افراطی نظیر اعتیاد به اینترنت نقش مهمی ایفا کند.

1 Daugherty & Brase

2 J. Finan

3 Cicchetti and Cohen

4 insecure attachment

5 alienation

6 social incompetence

7 egocentricity

8 Yi-Cheng

9 Shih-Ming and Mei

10 Throuvala

11 Hargie

12 Savcı and Aysan

به طور کلی باتوجه به فراگیری گسترده و پیامدهای بسیار منفی اعتیاد به اینترنت مانند تغییر دادن سبک زندگی به منظور صرف زمان بیشتر در اینترنت، بی توجهی به سلامت خود در نتیجه‌ی کار با اینترنت، کاهش روابط اجتماعی، نادیده گرفتن خانواده و دوستان، مشکلات تحصیلی و غیره و نقش چشم انداز زمانی و روابط موضوعی در شکل‌دهی به رفتارهای هنجار و نابهنجار افراد، پژوهش حاضر با قصد پاسخگویی به این سؤال که آیا می‌توان بر اساس چشم‌انداز زمانی و روابط موضوعی، اعتیاد به اینترنت را در دانش‌آموزان پیش‌بینی کرد، طراحی و انجام شد.

روش

پژوهش حاضر با روش همبستگی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش، کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهر تهران در سال تحصیلی 1401_1400 بودند که از میان آنها 311 نفر به صورت نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه پژوهشی انتخاب شدند. لازم به ذکر است که حداقل حجم نمونه برای پژوهش حاضر براساس فرمول گرین ($N \geq 50 + 8m$) محاسبه شد (تاباکنیک¹ و فیدل²، 2013). در این فرمول بجای حرف N تعداد متغیرهای پیش‌بین یعنی عدد 9 (5 نوع چشم‌انداز زمانی و 4 نوع روابط موضوعی) گذاشته شد و حداقل حجم نمونه 122 نفر تخمین زده شد. با احتمال ریزش و به منظور بالا رفتن اعتبار پژوهش حاضر نمونه بزرگ‌تری در نظر گرفته شد و به دلیل غیرحضور بودن مدارس در شرایط کرونا پرسش‌نامه‌ها به صورت آنلاین در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفت. در نهایت داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از روش همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره تحلیل شد.

ابزارهای پژوهش

برای جمع‌آوری داده‌های پژوهش از پرسش‌نامه اعتیاد به اینترنت یانگ، پرسش‌نامه چشم‌انداز زمانی زیمباردو و پرسش‌نامه روابط-موضوعی بل استفاده شد.

1. پرسش‌نامه اعتیاد به اینترنت یانگ³: این ابزار توسط کیمبرلی یانگ در سال 1998 ارائه شد. این پرسش‌نامه 20 سؤال دارد و به روش لیکرت نمره‌گذاری می‌شود. هر آزمودنی باید به هر یک از سؤالات روی مقیاس لیکرت 5 درجه‌ای شامل «به ندرت» (1)، «گاهی اوقات» (2)، «اغلب» (3)، «بیشتر اوقات» (4)، «همیشه» (5) پاسخ بدهد. دامنه نمرات این آزمون از 20 تا 100 است که نمره‌ی بیشتر، نشان دهنده‌ی وابستگی بیشتر به اینترنت و شدیدتر بودن مشکلاتی است که در نتیجه‌ی استفاده مفرط از آن برای شخص به وجود آورده است. برای ارزیابی نمره حاصل، از دستورالعمل یانگ استفاده گردیده است به این معنی که نمره 20 تا 49 نشان دهنده عدم اعتیاد به اینترنت، نمره 50 تا 79 نشان دهنده کاربر در معرض اعتیاد به اینترنت و نمره 80 تا 100 نشان دهنده اعتیاد به اینترنت است. همچنین، این پرسش‌نامه استاندارد است و پایایی آن در مطالعات یانگ با آلفای کرونباخ 0/90 گزارش شده است. نسخه فارسی این مقیاس نیز در ایران مورد استفاده قرار گرفته و قاسم زاده (1390) پایایی آن را با آلفای کرونباخ 0/88 تأیید کرده است. در پژوهش حاضر نیز آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه 0/921 بدست آمد.

2. پرسش‌نامه چشم‌انداز زمانی زیمباردو⁴: پرسش‌نامه چشم‌انداز زمان دارای 66 سؤال است و توسط زیمباردو (1999) طراحی و ساخته شده است. هدف این پرسش‌نامه ارزیابی چشم‌انداز زمان در افراد گوناگون است و 5 نوع رویکرد به زمان (دیدگاه‌های زمانی گذشته منفی، گذشته مثبت، حال لذت‌گرا، حال جبرگرا، آینده) را بر اساس طیف لیکرت از بسیار نادرست (1) تا بسیار درست (5) مورد سنجش قرار می‌دهد. البته نمره‌گذاری سؤالات 9، 24، 25، 41، 56، 61 به صورت برعکس یعنی بسیار نادرست (5) تا بسیار درست (1)

1 Tabachnick

2 Fidell

3 Young internet addiction test (IAT)

4 Zimbardo Time Perspective Inventory (ZTPI)

انجام می‌شود. بوید و زیماردو (1999) این مقیاس را بر روی 1034 نفر از دانشجویان دانشگاه‌های سان ماتئو، استنفورد، سان فرانسیسکو و مدارس عمومی شهرستان سان ماتئو اجرا نموده‌اند و ضریب پایایی آن را بین 0/63 تا 0/84 در نمونه‌های مختلف گزارش کرده‌اند. ضرایب آلفای گزارش شده برای هریک از رویکردهای گذشته منفی 82/، گذشته مثبت 0/80، حال لذت‌گرا 0/79، حال جبرگرا 0/74 و آینده 0/77 گزارش شده است. در ایران نیز در پژوهش گلستانه و دهقانی (1395) ضریب آلفای کرونباخ در جامعه ایرانی برای گذشته منفی 0/67، گذشته مثبت 0/57، حال لذت‌گرا 0/58، حال جبرگرا 0/56 و آینده 0/59 و ضریب آلفای کرونباخ کلی بین 0/65 تا 0/88 محاسبه شده است. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کلی 0/821 و برای هریک از رویکردهای زمانی به ترتیب گذشته منفی 0/777، گذشته مثبت 0/694، حال لذت‌گرا 0/694، حال جبرگرا 0/575 و آینده 0/575 بدست آمد.

3. پرسش‌نامه روابط موضوعی بل¹: این پرسش‌نامه از نوع خودگزارشی است و توسط بل (1995) ساخته شده است. این پرسش‌نامه دارای 45 سؤال با پاسخ‌دهی به صورت درست نادرست است و الگوهای روابط موضوعی و باورهای بین فردی را در قالب 4 خرده مقیاس می‌سنجد. 1) بیگانگی (ALN): به معنای مقدار توانایی فرد در اعتماد کردن و حفظ روابط صمیمی است. نمرات بالا در این بعد نشان دهنده فقدان اعتماد در روابط و ناتوانی در حفظ روابط باثبات و راضی کننده است. 2) دلبستگی نایمن (IA): این مقیاس نشان دهنده شدت حساسیت فرد به طرد و زودرنجی در روابط است. نمره بالا در این بعد نشان دهنده نگرانی مرضی برای دوست داشته شدن و طرد نشدن و زودرنجی از جانب دیگران است. 3) خودمحوری (EGC): این بعد نشانگر بدبینی به انگیزه دیگران، دیگران را تنها در راستای خدمت به خود دیدن و سوء استفاده از آن‌ها برای رسیدن به اهداف و نیازهای خود است. نمرات بالا در این بعد نشان دهنده مشغولیت مداوم به اهداف و نیازهای خود در روابط، ناتوانی در همدلی و سرمایه‌گذاری عاطفی و متوقع بودن در روابط است. 4) بی‌کفایتی اجتماعی (SI): این بعد توصیف کننده تصور فرد از سطح توانایی‌اش برای درگیر شدن در فعالیت‌های اجتماعی است. نمرات بالا بیانگر دشواری فرد در دوستیابی و نگرانی و ناشی بودن در روابط، به خصوص با جنس مخالف است. در پژوهشی که توسط بل و همکاران در سال 1995، به منظور بررسی روایی و پایایی این ابزار انجام شد، نتایج حاکی از همسانی درونی و پایایی دو نیمه بالا در هر چهار خرده مقیاس بود. در پژوهش آنها ضریب آلفای کرونباخ برای چهار مقیاس بیگانگی، دلبستگی نایمن، خودمحوری و بی‌کفایتی اجتماعی به ترتیب 0/90، 0/82، 0/78 و 0/79 بود. در ایران، بررسی مقدماتی روایی و پایایی این پرسش‌نامه توسط هادی‌نژاد و همکاران صورت گرفته است. آن‌ها ضریب آلفای کرونباخ را برای بی‌کفایتی اجتماعی، خودمحوری، دلبستگی نایمن و بیگانگی، به ترتیب 0/68، 0/74، 0/74 و 0/85 گزارش کردند. همچنین همبستگی بین سوالات سیاهه‌ی 90 سوالی علائم-فرم بازنگری شده (SCL-90-R) و خرده‌مقیاس‌های این پرسش‌نامه را بین 0/31 تا 0/68 گزارش کرده‌اند. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ کلی این پرسش‌نامه 0/762 و برای خرده مقیاس‌های دلبستگی نایمن، بیگانگی، بی‌کفایتی اجتماعی و خودمحوری، به ترتیب 0/662، 0/284، 0/491 و 0/724 محاسبه شده است.

داده‌ها با استفاده از آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون در سطح معناداری 0/05 تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی پژوهش نشان می‌دهد که همه شرکت کنندگان در پژوهش معادل 311 نفر دختر در سنین 12 سال (معادل 12 نفر)، 13 سال (90 نفر)، 14 سال (98 نفر)، 15 سال (94 نفر)، 16 سال (5/1 درصد معادل 16 نفر) و 17 سال (0/3 درصد معادل 1 نفر) بوده‌اند که 35/7 درصد آن‌ها در پایه هفتم، 29/6 درصد آن‌ها در پایه هشتم و 34/7 درصد آن‌ها در پایه نهم مشغول به تحصیل بوده‌اند. عمده شرکت کنندگان در پژوهش معادل 90/4 درصد با پدر و مادر خود زندگی می‌کردند. و در مورد تعداد فرزندان بیشترین فراوانی

1 Bell's Object Relation Inventory (BORT)

معادل 58/5 درصد مربوط به خانواده‌های 2 فرزندی بوده است. 160 نفر معادل 51/4 درصد فرزند اول، 116 نفر معادل 37/3 درصد فرزند دوم و 30 نفر معادل 9/6 درصد فرزند سوم خانواده خود بوده‌اند و 5 نفر دسته سایر قرار گرفتند.

در جدول 1 شاخص‌های آمار توصیفی متغیرهای اعتیاد به اینترنت، چشم‌انداز زمانی و روابط موضوعی در دو ستون اول قابل مشاهده است.

همانطور که در جدول 1 مشاهده می‌شود، نمره 39/471 است و از میان الگوهای روابط موضوعی خودمحموری دارای بیشترین میانگین و بی‌کفایتی اجتماعی دارای کمترین میانگین است. همچنین الگوهای بیگانگی و خودمحموری به ترتیب کمترین و بیشترین انحراف معیار را دارند. از میان انواع چشم‌انداز زمانی حال لذت‌گرا و گذشته‌گرایی مثبت به ترتیب دارای بیشترین و کمترین میانگین و همینطور انحراف معیار است.

جهت بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت با روابط موضوعی و چشم‌انداز زمانی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که خلاصه نتایج آن در جدول 1 آمده است.

همان‌طور که نتایج حاصل از ضریب همبستگی پیرسون در جدول 1 نشان می‌دهد، بین اعتیاد به اینترنت با دلستگی‌نالیمن (0/371) =

جدول 1. شاخص‌های آمار توصیفی و همبستگی بین اعتیاد به اینترنت با الگوهای روابط موضوعی و انواع چشم‌انداز زمانی

نام متغیر	میانگین	انحراف معیار	اعتیاد به اینترنت	دلستگی نالیمن	بیگانگی	بی‌کفایتی اجتماعی	خودمحموری	گذشته‌گرایی - منفی	گذشته‌گرایی مثبت	حال جبرگرا	حال لذت‌گرا	آینده‌گرایی هدفمند
اعتیاد به اینترنت	39/473	15/111	1									
دلستگی نالیمن	4/942	2/375	0/371	1								
بیگانگی	5/91	1/797	0/15	0/352	1							
بی‌کفایتی اجتماعی	4/453	2/077	0/331	0/519	0/207	1						
خودمحموری	6/949	3/297	0/548	0/526	0/294	0/58	1					
گذشته‌گرایی - منفی	32/486	6/779	0/407	0/468	0/154	0/356	0/529	1				
گذشته‌گرایی مثبت	30/569	4/199	-0/179	0/077	0/075	0/052	-0/078	0/114	1			
حال جبرگرا	26/399	5/504	0/302	0/318	0/081	0/329	0/404	0/39	0/15	1		
حال لذت‌گرا	51/666	7/026	0/423	0/312	0/224	0/242	0/422	0/491	0/276	0/443	1	
آینده‌گرایی هدفمند	45/626	5/648	-0/217	-0/039	0/092	-0/017	-0/027	0/02	0/326	-0/138	0/077	1

($r = 0/150$)، بی‌کفایتی اجتماعی ($r = 0/331$)، خودمحموری ($r = 0/548$)، گذشته‌گرایی منفی ($r = 0/407$)، گذشته‌گرایی مثبت ($r = -0/179$)، حال جبرگرا ($r = 0/302$)، حال لذت‌گرا ($r = 0/423$) و آینده‌گرایی هدفمند ($r = -0/217$) رابطه معناداری وجود دارد. مقدار معناداری متناظر با این ضرایب کوچکتر از 0/05 بود.

جدول 2. خلاصه مدل رگرسیونی پیش‌بینی "اعتیاد به اینترنت" توسط مولفه‌های روابط موضوعی و چشم‌انداز زمان

ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای معیار تخمین	دوربین واتسون
0/656	0/430	0/413	11/569	1/867

جدول 3. ضرایب تاثیر و ضرایب استاندارد رگرسیونی پیش‌بینی "اعتیاد به اینترنت" توسط الگوهای روابط موضوعی و انواع

چشم‌انداز زمان		ضرایب تاثیر استاندارد نشده		ضرایب تاثیر استاندارد نشده		مدل
مقدار معناداری	t	Beta	خطای معیار	B	خطای معیار	
بررسی همخطی چندگانه						مقدار ثابت
VIF	آماره تحمل					
-	-	0/001	4/055	-	7/676	31/125
1/76	0/568	0/14	1/479	0/086	0/367	0/543
1/208	0/828	0/596	-0/531	-0/025	0/402	-0/214
1/697	0/589	0/735	0/338	0/019	0/414	0/14
2/217	0/451	0/001*	4/871	0/316	0/298	1/451
1/708	0/585	0/144	1/463	0/083	0/127	0/186
1/325	0/754	0/001*	-3/9	-0/196	0/18	-0/703
1/481	0/675	0/784	-0/274	-0/015	0/145	-0/04
1/649	0/606	0/001*	5/273	0/295	0/121	0/636
1/19	0/84	0/001*	-3/47	-0/165	0/127	-0/441

مولفه‌های معنادار با علامت (*) مشخص شده اند.

باتوجه به اطلاعات جدول 2، بر اساس مقدار ضریب تعیین مدل (0/430)، الگوهای "روابط موضوعی" و انواع "چشم‌انداز زمان" حدود 43 درصد از تغییرات متغیر وابسته "اعتیاد به اینترنت" را تبیین کردند. در جدول شماره 3 نیز، اطلاعات مربوط به ضرایب تاثیر رگرسیونی و همچنین ضرایب استاندارد رگرسیونی و اطلاعات مربوط به معناداری این ضرایب گزارش شده است. دقت در ضریب تاثیر رگرسیونی مربوط به متغیرهای "خودمحوری"، "گذشته‌گرایی مثبت"، "حال لذت‌گرا" و "آینده‌گرایی هدفمند" و مقدار معناداری ضریب t مربوط به این متغیرها نشان دهنده تأثیرگذاری این متغیرها بر "اعتیاد به اینترنت" بود. به عبارتی یافته‌ها نشان داد که بر اساس این متغیرها می‌توان اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی کرد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به منظور پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس چشم‌انداز زمانی و روابط موضوعی در دانش‌آموزان دختر شهر تهران انجام شد. نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها نشان داد که چشم‌اندازهای زمانی حال لذت‌گرا، آینده‌گرایی هدفمند و گذشته‌گرایی منفی و روابط موضوعی خودمحوری توانستند به خوبی اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان را پیش‌بینی کنند. همچنین بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت با انواع چشم‌انداز زمان نشان داد که رابطه بین اعتیاد به اینترنت با چشم‌انداز زمانی حال لذت‌گرا، حال جبرگرا و گذشته‌گرایی منفی، مثبت و معنادار است. یعنی اگر فردی دارای این چشم‌اندازهای زمانی باشد احتمال اعتیاد به اینترنت در وی بیشتر از سایر چشم‌اندازهای زمانی است. رابطه بین اعتیاد به اینترنت با چشم‌اندازهای زمانی گذشته‌گرایی مثبت و آینده‌گرایی هدفمند منفی و معنادار بود.

در پیشینه پژوهشی رابطه چشم‌انداز زمانی با اعتیاد به اینترنت به طور مستقیم بررسی نشده است، اما رابطه آن با سایر اعتیادها بررسی شده است و از آنجا که اعتیادها رفتاری نظیر اعتیاد به اینترنت و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی، بنیادهای زیستی-روانی-اجتماعی مشابه اعتیاد به مواد دارند (یورگنسون¹ و همکاران، 2016)، می‌توان یافته‌های حاصل را با پژوهش‌هایی که در خصوص سایر اعتیادها انجام شده است مقایسه کرد. یافته‌های حاصل تا حدودی مشابه یافته‌های پژوهش شفیع‌خانی و همکارانش (1395) است. در پژوهش آنها نیز رابطه بین چشم‌انداز زمانی حال لذت‌گرا و گرایش به سوءمصرف مواد مثبت و با آینده‌گرایی هدفمند منفی گزارش شده است.

همچنین یافته‌های این پژوهش با پژوهش چاواریا¹ و همکارانش (2015) که نشان دادند حال لذت‌گرا به‌طور معناداری مصرف الکل و عواقب مصرف مواد را پیش‌بینی می‌کند و پژوهش مک کی² و همکارانش (2014) مبنی بر اینکه حال لذت‌گرا با مصرف بیشتر مواد مشکل ساز رابطه دارد، همخوانی داشت. در تبیین این یافته می‌توان گفت افرادی که چشم‌انداز حال لذت‌گرا دارد، در لحظه زندگی می‌کنند و در جستجوی فعالیت‌هایی دارای لذت زیاد، هیجان‌ها و محرک‌های جدید هستند. آن‌ها درباره پیامدهای اعمالشان نگرانی کمی دارند و بدون تحلیل و برنامه‌ریزی احتمالی سودها و ضررها عمل می‌کنند. به‌طور کلی، هدف آن‌ها تجربه لذت‌های فوری توجه کم به خطر یا نگرانی درباره پیامدهای آینده است (بونیل³ و زیمباردو، 2004) و این ویژگی‌ها با عواملی مانند عاطفه منفی، استرس و رفتارهای پرخطر رابطه دارد و می‌تواند فرد را مستعد اختلالات مصرف مواد (کاسین⁴ و همکاران، 2004؛ سینا و لی⁵، 2007) و یا اعتیاد به اینترنت کند.

همچنین یافته دیگر پژوهش حاضر این بود که افزایش چشم‌انداز آینده‌گرایی هدفمند با کاهش اعتیاد به اینترنت همراه است. این یافته با نتایج پژوهش رابینز و برایان⁶ (2004) همسو بود. آنها نشان دادند که افراد با جهت‌گیری آینده‌گرای هدفمند، به احتمال کمتری ماری‌جوانا، دارو و الکل مصرف می‌کنند. همچنین با یافته‌های پژوهش مک کی و همکاران (2014) و بینسوک⁷ و همکارانش (2010) همسو است. این پژوهش‌ها نیز نشان دادند که با افزایش چشم‌انداز زمانی آینده‌گرا در افراد میزان مصرف الکل کاهش پیدا می‌کند و الگوهای رفتاری سالمتری مشاهده می‌شود. هنسون و کری⁸ (2006) دریافتند چشم‌انداز زمانی آینده‌گرا به‌طور منفی پیش‌بینی‌کننده تمام متغیرهای مرتبط با مصرف مواد است. در تبیین این یافته می‌توان گفت زیاده‌روی در هر جنبه از زمان بیشتر از نتایج مثبت، دارای نتایج منفی است. این یافته را با ویژگی‌های افراد دارای چشم‌انداز زمانی آینده‌گرا می‌توان تبیین کرد. افراد دارای این چشم‌انداز زمانی همه عواقب و نتایج احتمالی تصمیمات و اقدامات حال حاضر خود را می‌بینند و به‌طور اختصاصی برای اهداف و پاداش‌های آینده کار می‌کنند و اغلب لذت حال را به تأخیر می‌اندازند و از وسوسه‌های وقت تلف‌کننده اجتناب می‌کنند. به‌طور کلی این جهت‌گیری به معنای تلاش برای اهداف بلندمدت است (بونیل و زیمباردو، 2004). بنابراین منطقی است که این بعد رابطه معنادار منفی با اعتیاد به اینترنت داشته باشد. از دیگر یافته‌های این پژوهش وجود رابطه مثبت معنادار میان اعتیاد به اینترنت و الگوی ارتباطی خودمحموری بود. از آنجایی که افراد خودمحمور، که بیشتر بر نیازها و خواسته‌های خود تمرکز دارند و توانایی کمتری در همدلی با دیگران دارند، ممکن است بیشتر به فضای مجازی روی آورند که در آن احساس کنترل بیشتری دارند و کمتر با چالش‌های ارتباطی و اجتماعی واقعی مواجه می‌شوند. این نتایج با تحقیقات کاپلان⁹ (2010) که نشان‌دهنده تأثیر منفی خودمحموری بر استفاده افراطی از اینترنت است، همخوانی دارد. درخصوص روابط موضوعی و اعتیاد به اینترنت به‌طور مستقیم پژوهش انگشت شماری انجام شده است اما با توجه به مشابهت اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و اعتیاد به اینترنت می‌توان، نتایج این پژوهش را با پژوهش هوانگ¹⁰ (2014) همسو دانست. همچنین اگر دلیل خودمحموری را کمبود مهارت‌های ارتباطی و احساس طردشده‌گی در نظر بگیریم، نتایج این پژوهش با نتایج جوزی (1401) همسو می‌باشد و با آموزش مهارت‌های ارتباطی و تضعیف احساس طرد می‌توان از اعتیاد به اینترنت جلوگیری کرد یا آن را کاهش داد. البته لازم به ذکر است در پژوهش‌های آن‌ها خودشیفتگی بررسی شده است ولی از آنجا که یکی از ویژگی‌های اصلی افراد خودشیفته خودمحموری است (کریگ و

1. Chavarria
2. McKay
3. Boniwell
4. Chassin
5. Sinha and Li
6. Robbins and Bryan
7. Beenstock
8. Henson and Carey
9. Kaplan
10. Huang

استلواگن¹، (2010)، از این نظر می‌توان یافته‌های حاصل از این پژوهش را همسو با پژوهش دشتی و ابوالقاسمی (1397) دانست. آنها نشان دادند که خودشیفتگی از بین رگه‌های تاریک شخصیت بیشترین وابستگی را با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی نشان می‌دهد. همچنین یافته‌های این پژوهش تا حدودی همسو با پژوهش رایان و ژنوس² (2011) و فاکس و رونی³ (2015) و بوفاردی و کمپل⁴ (2008) است. در تبیین این یافته می‌توان چنین بیان کرد که خودمحوری نشانگر بدبینی به انگیزه دیگران، دیگران را تنها در راستای خدمت به خود دیدن و سواستفاده از آنها برای رسیدن به اهداف و نیازهای خود است. نمرات بالا در این بعد نشان‌دهنده مشغولیت مداوم به اهداف و نیازهای خود در روابط، ناتوانی در همدلی و سرمایه‌گذاری عاطفی و متوقع بودن در روابط است و همین امر این افراد را مستعد ناتوانی در همدلی و شکست در روابط در دنیای واقعی می‌کند و باعث می‌شود این افراد به منظور جبران این کمبود و خلاهای ارتباطی و عاطفی به اینترنت و دنیای مجازی پناه ببرند و همین امر می‌تواند آنها را مستعد اعتیاد به اینترنت کند.

به طور خلاصه، یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که میزان اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان با چشم‌انداز زمانی و روابط موضوعی قابل پیش‌بینی است. از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به کمبود پیشینه داخلی و خارجی در خصوص متغیرهای این پژوهش اشاره کرد. همچنین به دلیل عدم بررسی دانش‌آموزان پسر لازم است تا در تعمیم نتایج به آنها احتیاط کرد. همچنین به دلیل تنوع زیادی که در شبکه‌های اجتماعی و محبوبیت متفاوت آنها پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های بعدی اعتیاد به اینترنت با یک نوع خاص از شبکه‌های اجتماعی بررسی شود.

هیچ گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

تشکر و قدر دانی

بدین وسیله صمیمانه از کلیه‌ی شرکت کنندگان که در اجرای این پژوهش با ما همکاری داشتند، تشکر و قدر دانی می‌کنیم.

منابع

- براتی، هاجر (1394). اثر چشم انداز زمان بر سازگاری با کارراهه، خشنودی شغلی و تعهد سازمانی، پنجمین کنگره انجمن روان‌شناسی ایران
- بیرامی، منصور، و موحدی، یزدان، و موحدی، معصومه. (1393). ارتباط حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنهایی اجتماعی عاطفی با اعتیاد به اینترنت در جامعه دانشجویی. *شناخت اجتماعی*, 23 (پیاپی 6)، 109-122.
- تمنایی فر، محمدرضا، صدیقی ارفعی، فریبرز، و گندمی، زینب. (1391). رابطه بین اعتیاد به اینترنت با ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان مقطع متوسطه، *مجله تحقیقات علوم پزشکی زاهدان (طیب شرق)*، 14 (1)، 67-71
- حامدنیاه، مهرداد؛ بابایی، محمدمهدی، و خالق‌خواه، علی (1401)، رابطه بین سبک دلبستگی و ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان، *مطالعات فرهنگی پلیس*، 9، 2 (پیاپی 33)، 8-2
- جوزی، حسن، رضانیور، فرزانه، و بگیان کوله مرز، محمدرضا. (1401). الگویی ساختاری سبک‌های دلبستگی، سه گانه تاریک شخصیت، حساسیت به طرد شدن با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی با میانجی‌گری مهارت‌های ارتباطی در دانش‌آموزان پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی 12 (48)، 1-20
- دشتی، نقی، و ابوالقاسمی، عباس (1397). نقش خودارائگی، خودتنظیمی و رگه‌های تاریک شخصیت در پیش‌بینی وابستگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل به شبکه‌های اجتماعی مجازی، *پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، 19 (پیاپی 72)، 11-21.

1 Kerig and Stellwagen

2 Ryan and Xenos

3 Fox and Rooney

4 Buffardi and Campbell

- رحمتی، صمد (1397). ارائه مدلی برای موفقیت تحصیلی دانشجویان براساس اعتیاد به اینترنت، ویژگی‌های شخصیتی، خوکارآمدی اجتماعی و هوش معنوی. *رویش روان‌شناسی*، 7(11)، 169-192
- رزاقی، عیسی و زادبونس، صیاد و نوریان، فرزاد و امانی، سعید، 1396، ارتباط بین اعتیاد به اینترنت با احساس از خود بیگانگی و تیپ‌های شخصیتی، *اولین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی*، 423-433
- شفیع‌خانی، مریم، باقریان، فاطمه، و شکری، امید. (1395). رابطه چشم انداز زمانی با گرایش به سوء مصرف مواد مخدر در دختران نوجوان. *اعتیاد پژوهی*، 10(38)، 11-24
- صدوقی، مجید، محمدصالحی، زهرا (1396). رابطه استفاده مفرط از اینترنت با عملکرد تحصیلی دانشجویان: نقش واسطه‌ای استرس ادراک شده، *فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی*، 7(3)، 45-61
- کیانی، غزل و براتی، هاجر، (1396). چشم انداز زمان و اعتیاد به اینترنت، *مجموعه مقالات ششمین کنگره انجمن روان‌شناسی ایران*، *روان‌شناسی معاصر*، 12، (ویژه‌نامه)، 1444 - 1447
- گراوند، هوشنگ، و نظری، محمدرضا. (1401). فراتحلیل پیامدهای آموزشی اعتیاد به اینترنت در ایران. *آموزش در علوم انتظامی*، 10(39)، 40-11
- گلستانه، سید موسی، افشین، سید علی، دهقانی، یوسف. (1395). رابطه بین چشم انداز زمان با جهت‌گیری هدف، تعلل تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشکده‌های مختلف دانشگاه خلیج فارس. *شناخت اجتماعی* 5(2)، 52-71
- Aydemir, H. (2018). Examining the Internet Addiction Levels of High School Senior Students. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 17–25.. 6(4):17–25
- Beenstock, J., Adams, J., & White, M. (2010). The association between time perspective and alcohol consumption in university student: cross-sectional study. *European Journal of public Health*, 21(4), 438-43.
- Boniwell, I., & Zimbardo, P. G. (2004). Balancing time perspective in pursuit of optimal functioning. In P. A. Linley & S. Joseph (Eds.), *Positive psychology in practice* (pp. 165–178). John Wiley & Sons, Inc.
- Boyd, J. N., & Zimbardo, P. G. (1997). Constructing time after death: The transcendental-future time perspective. *Time & Society*, 6(1), 35-54.
- Buffardi, L. E., & Campbell, W. K. (2008). Narcissism and social networking web sites. *Personality and social psychology bulletin*, 34(10), 1303-1314.
- Cicchetti D, Cohen D. *Developmental psychopathology. Volume 1: Theory and method*: New York: John Wiley & Sons, Inc; 2006
- Chassin, L., Flora, D. B., & King, K. M. (2004). Trajectories of alcohol and drug use and dependence from adolescence to adulthood: The effects of familial alcoholism and personality. *Journal of Abnormal Psychology*, 113(4), 483-498.
- Chavarria, J., Allan, N. P., Moltisanti, A., & Taylor, J. (2015). The effects of Present Hedonistic Time Perspective and Past Negative Time Perspective on substance use consequences. *Drug and Alcohol Dependence*, 152, 39–46.
- Dong, M., & Zheng, J. (2020). Letter to the editor: Headline stress disorder caused by Netnews during the outbreak of COVID-19. *Health Expectations: An International Journal of Public Participation in Health Care and Health Policy*, 23(2), 259-260.
- Daugherty, J. R., & Brase, G. L. (2010). Taking time to be healthy: Predicting health behaviors with delay discounting and time perspective. *Personality and Individual Differences*, 48(2), 202-207.
- Finan, L. J., Linden-Carmichael, A. N., Adams, A. R., Youngquist, A., Lipperman-Kreda, S., & Mello, Z. R. (2022). Time perspective and substance use: an examination across three adolescent samples. *Addict Res Theory*, 30(2), 112–118.
- Fox, J., & Rooney, M. C. (2015). The Dark Triad and trait self-objectification as predictors of men's use and self-presentation behaviors on social networking sites. *Personality and Individual Differences*, 76, 161-165.
- Hargie O, Saunders k, & Dickson D. (2013). *Social skills in interpersonal communication*. the University of Michigan; Croom Helm.
- Hasanpoor S. *Production and normalizing internet addiction test on students of education state schools in Tehran city[dissertation]*. [Tehran, Iran]: Allameh Tabatabai University; 2016.

- Henson, J. M., Carey, M. P., & Carey, K. B. (2006). Associations among health behaviors and time perspective in young adults: Model testing with bootstrapping replication. *Journal of Behavior Medicine*, 29, 127–137.
- Huang H. Social media generation in urban China Understanding China. Berlin: Springer-Verlag; 2014.
- Jorgenson AG, Hsiao RC-J, Yen C-F. (2016). Internet Addiction and Other Behavioral Addictions. *Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America*, 25(3): 509–520.
- Caplan, S. E. (2010). Theory and measurement of generalized problematic Internet use: A two-step approach. *Computers in Human Behavior*, 26(5), 1089-1097
- Kerig PK, Stellwagen KK. (2010). Roles of callous-unemotional traits, narcissism, and Machiavellianism in childhood aggression. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 32(3) :343-52.
- Kuan-Ying Hsieh, Ray C. Hsiao, Yi-Hsin Yang, Kun-Hua Lee, & Cheng-Fang Yen. (2019). Relationship between Self-Identity Confusion and Internet Addiction among College Students: The Mediating Effects of Psychological Inflexibility and Experiential Avoidance. *Environmental Research and Public Health*, 16(17), 3225.
- Kuss, D. J., & Lopez-Fernandez, O. (2016). Internet addiction and problematic Internet use: A systematic review of clinical research. *World journal of psychiatry*, 6(1), 143-176.
- McKay, M. T., Andretta, J. R., Magee, J., & Worrell, F. C. (2014). What do temporal profiles tell us about adolescent alcohol use? Results from a large sample in the United Kingdom. *Journal of Adolescence*, 37, 1319-1328.
- Nayanika Singh & K. C. Barmola. (2015). Internet Addiction, Mental Health and Academic Performance of School Students/Adolescents. *The International Journal of Indian Psychology*, 2(1), 98–108.
- Robbins, R. N., & Bryan, A. (2004). Relationships Between Future Orientation, Impulsive Sensation Seeking, and Risk Behavior Among Adjudicated Adolescents. *Journal of Adolescent Research*, 19(4), 428–445
- Ryan, T., & Xenos, S. (2011). Who uses Facebook? An investigation into the relationship between the Big Five, shyness, narcissism, loneliness, and Facebook usage. *Computers in Human Behavior*, 27(5), 1658-1664.
- Savcı, M., & Aysan, F. (2017). Relationship between impulsivity, social media usage and loneliness. *Educational Process: International Journal*, 6(2), 1-11.
- Shih-Ming Lin & I-Mei Lee. (2014). The relationship between attachment style and internet addiction. *Taiwanese Journal of Psychiatry*, 28(4), 537-550.
- Sinha, R., & Li, C. (2007). Imaging stress-and cue-induced drug and alcohol craving: Association with relapse and clinical implications. *Drug and Alcohol Review*, 26, 25–31.
- Singh, C. K., Pavithra, N., & Joshi, R. (2022). Internet an Integral Part of Human Life in 21st Century: A Review. *Current Journal of Applied Science and Technology*, 41(36), 12-18.
- Statista. (2024). *Number of internet users worldwide as of April 2024*. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/273018/number-of-internet-users-worldwide/>
- Statista. (2024). *Number of internet users in Iran as of January 2024*. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/1115587/iran-internet-user>
- Stolarski M, Wiberg B, & Osin E (2015). Assessing temporal harmony: The issue of a balanced time perspective. In Stolarski M, Fieulaine N, & van Beek W (Eds.), *Time perspective theory; Review, research and application: Essays in honor of Philip G. Zimbardo*. (pp. 57–71). *Springer International Publishing*. 10.1007/978-3-319-07368-2_3
- Throuvala MA, Janikian M, Griffiths MD, Rennoldson M, Kuss DJ. (2019). The role of family and personality traits in Internet gaming disorder: A mediation model combining cognitive and attachment perspectives. *Journal of Behavioral Addictions*, 8(4): 1-15.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6th Ed.). Boston, MA Pearson.
- Yi-Cheng, L., Chen-Hua, W., & Chia-huei, W. (2005). The influence of attachment style and Internet interpersonal interactions on Internet addiction. *Chinese Journal of Psychology*, 47(3), 289-309.
- Zhang, X., Li, S., Yang, H., Guo, X., Yang, M., Wei, S., ... & Zhang, Y. (2023). A determination to the relationship between loneliness and internet addiction among college students based on liquidity preference theory. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-2894385/v1>
- Zimbardo, P. G., & Boyd, J. N. (1999). Putting time in perspective: A valid, reliable individual-differences metric. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77(6), 1271-1288.
- Zimbardo, P. G., & Boyd, J. N. (2008). *The time paradox: The new psychology of time that will change your life*. New York, NY: Simon & Schuster.